

Riksrevisjonens undersøkelse av norsk bistand til helsesektoren i Malawi

BAKGRUNN OG MÅL FOR UNDERSØKELSEN

Malawi er et av verdens fattigste land – og har store utfordringer på helseområdet: lite personell og utstyr samt svak infrastruktur. Landet har høy barne- og mødredødelighet, og er hardt rammet av hiv/aids-epidemien. Norge er blant Malawis viktigste givere på helseområdet, både bilateralt og gjennom den globale vaksine-alliansen (GAVI) og Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria. En stor del av de bilaterale midlene har vært gitt som budsjettstøtte, og dermed vært relativt frie midler.

Målet med undersøkelsen har vært å vurdere måloppnåelsen for norsk helseinnsats i Malawi, samt forvaltningens oppfølging og kontroll med bruken av midlene. Det har også vært et mål å se på i hvilken grad personell, medisiner, materiell og midler til utstyr og infrastruktur når fram til sykehus og helsesentre.

Funn og anbefalinger

Helsetjenester under forbedring, men viktige mål gjenstår

Utviklingen i Malawi er positiv når det gjelder barne- og mødrehelse og tilgang på grunnleggende helsetjenester. Sentrale mål for redusert barne- og mødredødelighet og styrking av helsesystemet er likevel ikke nådd.

Oppfølgingen av at midlene blir brukt som forutsatt har klare svakheter

Utenriksdepartementet bør

- sørge for at regnskap fra mottakerlandets myndigheter og innholdet i årlige revisjonsrapporter fra eksterne revisorer blir fulgt opp
- styrke kompetansen og kapasiteten til oppfølging av offentlig finansforvaltning

Ineffektiv ressursformidling til sykehus og helsesentre – tap av medisiner, mindre tilgang på helsepersonell

Ambassaden bør

- i samarbeid med andre givere iverksette tiltak for bedre utnyttelse av helsepersonell, bedre tilgang på medisiner, medisinsk utstyr og infrastruktur
- ta initiativ overfor helsedepartementet i Malawi om tiltak som kan styrke departementets kompetanse og kapasitet innen offentlig finansforvaltning
- vurdere økt bruk av feltbesøk for å vise nærvær og for å innhente nødvendig informasjon om situasjonen i landet

Globale helsefond er viktige for bekjempelse av aids, malaria, tuberkulose og barnedødelighet, men Malawi er svært sårbar for varierende støtte

Utenriksdepartementet bør påvirke fondene til å samarbeide bedre med mottakerlandene om økt samfinansiering over tid.

Det stilles spørsmål ved om Utenriksdepartementets tildeling av budsjettstøtte til Malawi er i overensstemmelse med Stortingets forutsetninger

Utenriksdepartementet bør vurdere om videre budsjettstøtte og sektorbudsjettstøtte til Malawi skal forutsette at landets finansforvaltning forbedres betydelig.

Retningslinjer ikke i samsvar med forutsetninger

Retningslinjene for budsjettstøtte bør presiseres og oppdateres slik at de blir i samsvar med Stortingets forutsetninger for når slik støtte kan gis.

